

3. Goffman, Erving. Strategic Interaction. New York: Ballantine Books, 1972, 160 с.

4. Hamilton, David L. (ed.). Cognitive Processes in Stereotyping and Intergroup Behavior. Hillsdale, N.J.: Erlbaum, 1981, 350 с.

5. Johnson-Laird. Philip N. Mental Models. Cambridge University Press, 1983, 250 с.

6. Acceptability in context, 1974 –In: S.Greenbaum (ed.). Acceptability in Language. The Hague: Mouton, 1977, 117 с.

7. Episodic models in discourse processing. – In: R.Horowitz and S.J. Samuels (eds.). Comprehending Oral and Written Language. New York: Academic Press, 1986, с. 35.

8. Богданова І.М. Технологія формування професійно-педагогічної компетентності майбутніх учителів.// Науковий вісник ПДПУ ім. К.Д.Ушинського. - Одеса, 2007. - №12. - С. 52-65.

9. Вайн Дейк Т.А. Анализ новостей как дискурса // Ван Дейк Т.А. Язык. Познание. Коммуникация. – М., 1989, 310 с.

10. Вайн Дейк Т.А Язык. Познание. Коммуникация. –М., 1989, 310 с.

11. Леонтьев А.А. Психология общения. – М., 1977. - 400 с.

12. Ч. Огден, А. Ричардс. The Meaning of Meaning – London, 1923, 200 с.

13. Е. Добрева, И. Саввова. Текстолінгвістика: уводен курс. Шумен, Университетско изд. «Епископ Константин Преславски», 2000, 125 с.

РОЗШИРЕННЯ СВІТОГЛЯДУ І ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ УЧНІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ПРОЕКТНОЇ РОБОТИ В СТАРШІЙ ШКОЛІ

УДК 378.937 + 378.126 + 378.144 + 370.153

Панченко М.О., Голубенко Л.М., Коляда В.П.

Мета пропонованого дослідження полягає в наступному: простежити можливість розширення світогляду і формування громадянської позиції учнів при проведенні проектної роботи в старшій школі. Показати структуру проекту як виду навчальної діяльності при вивченні іноземної мови. Показати мету і практичну спрямованість кожного з етапів проекту. Показати міжпредметний характер проектної роботи.

Ключові слова: урок-проект, міжпредметний проект, проект дослідницького типу, мотивація, цілеспрямованія учнів, мовний матеріал, гіпотеза.

РАСШИРЕНИЕ КРУГОЗОРА И ФОРМИРОВАНИЕ ГРАЖДАНСКОЙ ПОЗИЦИИ УЧЕНИКОВ ПРИ ПРОВЕДЕНИИ ПРОЕКТНОЙ РАБОТЫ В СТАРШЕЙ ШКОЛЕ

Цели настоящего исследования состоят в следующем: проследить возможность расширения кругозора и формирование гражданской позиции учащихся при проведении проектной работы в старшей школе. Показать структуру проекта как вида учебной деятельности при изучении иностранного языка. Пока-

зять цель и практическую направленность каждого из этапов проекта. Показать межпредметный характер проектной работы.

Ключевые слова: урок-проект, межпредметный проект, мотивация, языковой материал, проект исследовательского типа, целеполагание учащихся, гипотеза.

WIDENING STUDENTS' MENTAL OUTLOOK A FORMING THEIR CIVIL POSITION AT PROJECT LESSONS IN SENIOR SCHOOL

The goals of the article are as follows: to study possibilities of widening students mental outlook and developing their civil position concerning the topic of the project in senior school. To show the structure of the project work as a special activity while studying the foreign language. To show the goal of each of the stages of the project. To show intradisciplinary character of the project.

Key words: project lesson, intradisciplinary project, investigation project, motivation, the stage of goal-directing students, language material, hypothesis.

Наведемо опис підготовки і проведення проектної роботи за темою Outlook for Nuclear Power after Fukushima's Tragedy.

За типом це актуальний проект дослідницького типу.

За видом це проект груповий, з прихованою координацією діяльності учнів, міжпредметний: у ньому задіяні такі предмети, як англійська мова та фізика; середньої тривалості: виконується протягом місяця.

Роботі над проектом не передус вивченням певних тем: новою темою і лексикою учні оволодівають по мірі підготовки проекту.

Необхідність проведення **актуального проекту дослідницького типу** може викликатися в робочому порядку у зв'язку із загостренням яких-небудь актуальних нагальних проблем сучасності. Такі проекти, як правило, пов'язані з подіями, що мають світовий суспільно-політичний резонанс і хронологічно збігаються з часом виконання проекту. Це можуть бути соціально-політичні або військові конфлікти, різке падіння рівня життя, екологічні та техногенні катастрофи, незвичайні природні явища, яскраві події у сфері культури та мистецтва (присудження Нобелівської премії тощо). У нашому випадку необхідність проектної роботи викликана найсильнішим землетрусом і цунамі, що потягло за собою техногенну катастрофу на АЕС. Оскільки вплив цієї події не обмежується тільки межами однієї країни (Японії), а в різних аспектах відчувається в усьому світі, ми вважаємо за можливе віднести проектну роботу з цієї теми до актуальних проектів дослідницького типу.

Освітній характер проекту: при роботі над проектом створюються умови для природного вдосконалювання знань учнів в області ядерної фізики і проблем ядерної енергетики, засвоєння іншомовної лексики з теми проекту, а також умови для спонтанної мовної реалізації змістовних знань у ході іншомовного мовленнєвого спілкування.

Виховне значення проекту: у ході роботи над проектом створюються умови для природного вироблення у учнів особистої для кожного з них громадсь-

кої позиції, а також умови для спонтанної мовної актуалізації цієї позиції в ході природного іншомовного спілкування під час дискусії.

Перший етап

Підготовчий

Стадія мотивації та цілеспрямовання учнів

Завдання підготовчого етапу полягають у тому, щоб: активізувати фонові знання учнів з теми трагедії у Фукусімі й з теми подальшого розвитку атомної енергетики:

- мотивувати розумову діяльність учнів у зазначеному напрямку;
- сформулювати проблему дослідження перспектив розвитку атомної енергетики після фукусімської кризи;
  - висунути гіпотези з питань подальшого розвитку атомної енергетики і визначити, за якими напрямками шукати інформацію для об'єктивного доказу кожної з них;
  - організувати групи учнів для роботи за кожною з гіпотез і визначити роль кожного члена групи [2: 3; 4: 5].

Учитель починає урок з **короткої передмови для ознайомлення учнів з темою проекту і формулювання теми**. Він намагається підкреслити значимість теми, її актуальність. Нагадує основні особливості проектної діяльності учнів, а саме: необхідність самостійного відбору й аналізу матеріалу з теми, необхідність самостійних висновків з теми проекту, необхідність колективної роботи над темою дослідження для висвітлення її в повному виді.

У міру того, як у мовленні вчителя англійської мови з'являються слова і вислови з невідомими для учнів значеннями, ці слова з перекладом проектується на екран. Якщо ж в аудиторії немає проєктора, невивчені слова і їх значення поетапно виписуються на дошці [5: 75]. По мірі їх появи в мовленні вчителя він указує на них, користуючись указкою.

Each of you knows that on the 11-th of March terrible news spread all over the world: an earthquake followed by a tsunami was registered. The magnitude of the quake reached 9.8 which is nearly the highest. The most terrible consequence of the quake; in Japan was a destruction of the atomic power plant in Fukushima the result of which is ;a substantial leakage of radiation. A great lot of people have perished. The zone of 50 kilometers around Fukushima is announced the Disaster Zone. The people are being evacuated. The admittance is prohibited in the zone of 20 kilometers around Fukushima [9: 2].

The topic of our project is «Outlook for Nuclear Power after Fukushima's tragedy».

Тема проекту проектується на екран або записується на дошці.

Your tasks in the project are as follows:

- to analyze the mass media information dealing with the problem,
- to study the public opinion,
- to find out scientists evaluation of the situation,
- to make up a number of hypotheses concerning the problem and
- to arrive at conclusions what outlook of nuclear energy use after Fukushima's disaster might be.

Формулювання завдань проекту також проектується на екран або записується на дошці.

Покрокові дії учнів зі смисловим та мовним матеріалом по мірі повідомлення необхідної інформації
Procedures and Materials

Учитель надає учням можливість обмірковувати кілька проблемних ситуацій, пов'язаних з темою проекту. Ситуації озвучуються у вигляді висловлень учителя на англійській мові. При необхідності озвучити кожна із ситуацій можна двічі. У ході представлення ситуації у вигляді звучного іншомовного висловлення вчитель одночасно із уживанням нових слів показує указкою на їхній графічний образ і переклад, які з'являються на екрані або записані на дошці.

Передбачається, що після озвучування кожної із ситуацій учні висловлюють своє судження про кожна з них. Якщо обговорення носить млявий характер, учитель пропонує учням навідні запитання.

Пропонування вчителем і обговорення кожної ситуації учнями не повинно тривати довго, оскільки воно спрямоване тільки на активізацію їх фонових знань із питань атомної енергетики і на ознайомлення з новими словами, а не на вичерпний виклад можливих вирішень порушених проблем. Якщо учням не вистачає знань з проблеми для того, щоб відповісти на навідні запитання, учитель дуже коротко відповідає на них сам, тим самим розширюючи знання учнів з тематики проекту.

Обговорення кожної ситуації завершується узагальненням, яке проводить учитель, загострюючи увагу учнів на необхідних значеннєвих моментах. Воно займає одну-дві хвилини. Після цього увага учнів фіксується на мовних явищах і особливостях їх уживання в мовленні. Таким чином, робота з однієї ситуацією може займати до 10 хвилин.

Situation 1

Listen to the situation, think it over and speak out.

The destruction of the atomic power plant in Fukushima and the leak of radiation can, probably, have some negative influence on the nature and population in other geographical areas of the world. Especially neighbouring countries have reasons of being afraid of it.

Можливі навідні запитання:

What kind of influence can the leak of radiation in Fukushima have on other countries?

Can serious radiation accidents occur as a result of Fukushima's tragedy?

What can be polluted as a result of Fukushima's disaster: air, water, soil, food stuffs?

What might be the results of the radioactive pollution in Japan?

What factors can aggravate spreading radioactive pollution after Fukushima's disaster?

Учні висловлюються за змістом ситуації, відповідають на навідні запитання. При необхідності вчитель допомагає використовувати нові для них слова з теми проекту, які відображені на екрані або списком на дошці. Потім учитель коротко узагальнює озвучену інформацію:

So, judging from the information we've just heard, the leak of radiation in Fukushima is really dangerous not only for Japan but for other countries as well,

even for such far-away ones as the USA. Wind and sea currents can aggravate pollution. As seawater, soil and plants are polluted, then food stuffs (fish, vegetables, etc.) are also in danger of pollution? [7: 2].

Now I'd like you to look at the words on the screen and make up a list of key words for the situation we've discussed.

Один з учнів зачитує список ключових слів, інші, якщо потрібно, доповнюють його. Учитель звертає увагу учнів на мовні особливості нової лексики: вимова окремих слів, граматичні особливості вживання, лексична сполучуваність тощо.

Situation 2

Listen to the situation, think it over and speak out.

The twentieth and twenty first centuries belong to the Nuclear Age. Scientists have revealed many intricacies and mysteries of the atom. They found ways to control its destructive force and harness it to peaceful purposes. Many countries all around the globe have been using the atom for peaceful purposes. It is hardly possible to enumerate all applications of the peaceful atom. What are they?

Можливі навідні запитання:

What is the, main reason, for people to use the peaceful atom?

In what branches of economy is the peaceful atom used?

Can the peaceful atom be used in medicine?

How, is the peaceful atom used in our everyday life?

Is the peaceful atom used in naval vessels?

Would the life of mankind today be worse or better without application of nuclear peaceful technologies?

Учні висловлюються за змістом ситуації, відповідають на навідні запитання. При необхідності вчитель допомагає використовувати нові для них слова з теми проєкту, які відображені на екрані або списком дані на дошці. Потім учитель коротко узагальнює озвучену інформацію:

So, we live in the Nuclear Age. The peaceful atom is used to produce electricity, to cure people, to move ships, submarines etc. Thus, we can say that nuclear energy is a decisive factor of our life [8: 6].

Один з учнів зачитує список ключових слів, інші, якщо потрібно, доповнюють його. Учитель звертає увагу учнів на мовні особливості нової лексики: вимова окремих слів, граматичні особливості вживання, лексична сполучуваність тощо.

Situation 3

Listen to the situation, think it over and speak out.

In spite of all the successful applications of the peaceful atom we've just spoken about, there exist memorous anti-nuclear organizations, among them is Greenpeace International. What reasons do they have against the peaceful atom?

Можливі навідні запитання:

Can we say that application of nuclear power is controversial?

What seems controversial in application of peaceful atom?

What kind of dangers does the peaceful atom hide?

Учні висловлюються за змістом ситуації, відповідають на навідні запитання. При необхідності вчитель допомагає використовувати нові для них

слова з теми проекту, які відображуються на екрані або списком дані на дошці. Потім учитель коротко узагальнює озвучену інформацію:

The peaceful atom gives significant gain in producing power, in the first place, electricity; However, application of the peaceful atom hides great danger: in case of disaster of an atomic plant pollution of the air, water and soil is inevitable and in most cases uncontrollable.

Один з учнів зачитує список ключових слів, інші, якщо потрібно, доповнюють його. Учитель звертає увагу учнів на мовні особливості нової лексики: вимова окремих слів, граматичні особливості вживання, лексична сполучуваність тощо.

Situation 4

Listen to the situation, think it over and speak out.

Japan is a country of the latest advanced technologies. However, the earthquake in Fukushima was powerful enough to destroy the atomic power plant. Doesn't it suggest a terrifying idea that in the Nuclear Age people on the Earth live surrounded by uncontrollable atomic bombs? Or is it an undue alarm over the nuclear power? If it is, why do you think so?

Можливі навідні запитання:

Could people avoid using the energy of the atom?

In what way did God warn people about the dangers of atom and application of atomic energy?

What do you know about Frederic and Irene Joliot-Curie?

What happened to Irene Joliot-Curie after her discovery of induced radioactivity?

Is it possible for mankind to-day to go on living of the Earth without application of atomic energy?

Are there alternatives to the peaceful atom?

Учні висловлюються за змістом ситуації, відповідають на навідні запитання. При необхідності вчитель допомагає використовувати нові для них слова з теми проекту, які відображуються на екрані або списком дані на дошці. Потім учитель коротко узагальнює озвучену інформацію:

Man, had an opportunity to impose a veto on the discovery of induced radioactivity by Joliot-Curie. It could have prevented uncontrollable danger of atomic power for mankind. But instead of it nowadays it is impossible to imagine the life of the civilized world without the energy of the atom. However, Fukushima's tragedy has changed the view on the prospects of introducing new power plants into practice [8: 12].

Один з учнів зачитує список ключових слів, інші, якщо потрібно, доповнюють його. Учитель звертає увагу учнів на мовні особливості нової лексики: вимова окремих слів, граматичні особливості вживання, лексична сполучуваність тощо.

Далі вчитель проводить такий вид роботи, який підштовхує учнів до еміслові суперечності, щоб активізувати їх розумову діяльність, пов'язану з атомною тематикою. Для цього він дає їм наступні завдання:

1

Express your opinion filling out the blanks with the words given in brackets
Prove your choice.

The situation with the power plant in Fukushima which..... is under control / is not dangerous / is out of control / is aggravating / becomes worse and worse / is improving/ will be improved in a fortnight.

Після того як учні висловили і обґрунтували свої думки, учитель з'ясує, яке із суджень приймає більшість учасників групи:

Let's now see which of the opinions is shared by the majority of the group.

Учитель зачитує кожне із стверджень і рахує, за яке з них віддасть свій голос найбільша кількість учнів.

Now we can see that most of you consider **the situation with the power plant in Fukushima aggravating and think it is out of control.**

2

Express your opinion filling out the blanks with the words given in brackets- prove your choice.

Development of the atomic power in the future life of mankind..... is rather contradictive / doesn't need any changes / remains the same / needs some new decisions.

Після того, як учні висловили і обґрунтували свої думки, учитель з'ясує, яке із суджень приймає більшість учасників групи:

Let's now see which of the opinions is shared by the majority of the group.

Учитель зачитує кожне із стверджень і рахує, за яке з них віддасть свій голос найбільша кількість учнів.

Now we can see that most of you consider **that development of the atomic power in future has a lot of contradictions.**

3

Now let's try to define what these contradictions are. Complete the statements below and then prove your answers.

On the-one hand, governments of the most powerful industrialized states in the world can't imagine national economies of their countries and armed forces without .....

On the other hand, application of the peaceful atom and maintenance of atomic power plants are rather.....

Після того, як учні висловили і обґрунтували свої думки, учитель підсумовує:

So, we admit that after Fukushima tragedy atomic energy is in crisis.

Стадія планування

What do you think: which are the ways of getting out of the crisis the atomic energy is in now? Which hypotheses of further development of atomic energy can you suggest?

Think it over for some minutes and speak out. Prove your decisions. (If you need, some new English words and terms, you may ask me).

Після того, як учні висловили і обґрунтували свої думки, учитель підсумовує:

So, we've got three hypotheses, they are as follows:

Hypothesis 1: Atomic energy will go on developing intensively because the population of the Earth increases and requirements in power are constantly rising.

Hypothesis 2: Atomic energy might slacken its pace in order to elaborate more effective ways of maintaining atomic power plants and more secure ways of

radioactive safety. After it is achieved atomic energy will go on developing and achieve its full swing.

Hypothesis 3: Atomic energy will be banned because maintenance of atomic power plants can't be completely controlled by Man and hides great danger to civilization.

Після висування гіпотез, доведення яких повинне наводитись в проектній роботі, клас за бажанням учнів ділиться на три команди, кожна з яких приймає ту або іншу точку зору.

Кожна команда складає **первинний план обґрунтування гіпотези**. Це список проблем і наукових положень, дані про яких можуть служити на користь висунутої гіпотези.

Наступним видом роботи над проектом на цьому етапі є перше **переглядове ознайомлення учнів із друкованими матеріалами преси та популярними науковими джерелами** (наприклад, уривки з Wikipedia, the free encyclopedia). Такі матеріали надає учитель, або в електронному вигляді або на папері. За обсягом і змістом всім командам надається однаковий матеріал. Члени кожної команди намагаються, які статті і їх фрагменти містять необхідні для них відомості.

Потім учитель англійською мовою проводить **перевірочну бесіду** з членами кожної команди. Він просить обґрунтувати, чому обрана та або інша стаття, де в ній говориться про проблеми, необхідні команді для подальшої роботи над проектом, як зв'язаний відібраний матеріал з темою проекту і т.д. Учитель ставить навідні запитання зі змісту друкованого матеріалу. Після бесіди кожній команді дозволяється брати додому для більш глибокого пророблення всі відібрані її членами матеріали.

Вже на цьому етапі роботи вчитель починає оцінювати якість і ступінь участі кожного учня в проектній роботі.

Учні самостійно визначають обсяг роботи для кожного з членів команди. Крім обробки тих матеріалів, які вони вибрали з добірки, запропонованої вчителем, учні самостійно знаходять матеріали в інтернеті, у пресі, ураховують відомості з передач ТБ. Матеріали можуть бути як англійськими, так і рідною мовою [2: 6; 1: 5].

Корекція плану обґрунтування гіпотези відбувається після того, як учнями самостійно підібраний і оброблений новий матеріал. Вона полягає в тому, що кожний член команди складає копію коригування початкового плану обґрунтування гіпотези, розширюючи його за рахунок внесення туди підібраних даних.

Стадія прийняття рішень

Учитель повідомляє класу тип презентації/ захисту проекту. Цей проект планується захищати у вигляді **проведення дискусії**.

Усі команди радяться між собою й визначають приблизне коло тих офіційних осіб, які будуть брати участь у дискусії про перспективи розвитку атомної енергетики після трагедії у Фукусімі. Це можуть бути представники наукової еліти міста: професори, академіки, представники інституту Геофізики, АН представники постійних державних і закордонних авторитетних комісій з контролю над застосуванням атомної енергії, керівники й головні фахівці АЕС, закордонні гості, представники Greenpeace International, інспектори з ядерної та радіаційної безпеки тощо.

Учні визначають, яких гостей будуть представляти на презентації/ захисті проекту, кожна з команд. Відповідно до цього усередині кожної з команд розподіляються ролі: кожен з учасників приймає на себе ту або іншу соціальну роль. Кожному із соціальних персонажів «привласнюється» питання, проблема, про яку він буде говорити під час дискусії і відповідні тексти [3: 15].

Другий етап

Основна діяльність

Учасники кожної з команд шукають додаткові джерела інформації, необхідні для доведення гіпотези, що захищається ними. Кожний з учасників тепер робить це вже ніби з погляду того соціального персонажа, роль якого він буде виконувати в дискусії на презентації.

Реалізується міжпредметний характер такого проекту. Для уточнення змісту фізичного смислу використовуваних текстів учитель допомагає учням зв'язатися із учителем (або вчителями) фізики. Учні одержують консультації з питань атомної фізики. Дітям пояснюють зміст використовуваних наукових термінів. У такий спосіб розширюється їхній науковий світогляд. Під керівництвом учителів фізики учні остаточно вибирають оптимальні варіанти обґрунтування гіпотез, що захищаються. Коригування початкового плану обґрунтування гіпотез, виконане кожним членом команди, порівнюються й обговорюються. Складається єдиний загальний тезовий план доказу гіпотези. Таким чином, плани доказу кожної з розроблювальних гіпотез, що захищаються в проекті, починають знаходити доказову базу.

На цьому етапі роботи над проектом учні синтезують і аналізують змістовну інформацію: пишуть остаточні тексти виступів кожного з учасників майбутньої презентації, закріплюють за ним увесь обсяг тексту, який може бути використаний у виступі. Зі своєї сторони кожен з учасників самостійно розбиває свій текст на окремі проблеми й підтеми. Він створює такий письмовий варіант усіх своїх тем і проблем, у якому йому буде легко орієнтуватися в ході дискусії. Учитель англійської мови і учитель фізики допомагають дітям кожний по своєму предмету [6: 35].

Готуючись до дискусії із прихильниками інших гіпотез, що захищаються в проекті, кожен персонаж-учасник пише максимальну кількість можливих питань, які можуть бути йому адресовані, а потім відповідно готує найбільш точні і ясні відповіді.

З іншого боку, кожна команда готує якомога більшу кількість контрпитань учасникам інших команд. За їхнім змістом вони також консультуються із вчителями фізики.

Учасники проекту за допомогою вчителя англійської мови тренуються в проголошенні своїх виступів, намагаючись добитися природності мовлення.

На цьому ж етапі готуються таблиці, фотопрезентації, відеопрезентації, альбоми.

Також готується до участі в проекті і учитель англійської мови. Він виконує роль ведучого. Ведучим на уроках-дискусіях переважно виступає вчитель, тому що він як педагог уміє поважити всі думки. Учитель контролює хід дискусії за допомогою питань. Для плавного й жвавого перебігу дискусії, якщо вона протікає в'яло, учитель ставить такі запитання, на які може відповісти будь-який учасник.

Література

1. Виноградова О.С. Проблемные методы в обучении иностранным языкам. - <http://www.distant.iosoi.ru/library/publication/vinogradova.1.htm>.
2. Мастер-класс «Использование проектной методики в обучении иностранным языкам» - <http://www.openclass.ru/master-classes/61740>
3. Полат Е.С. Метод проектов на уроках иностранного языка // Иностранные языки в школе. – 2000. - №2-3.
4. Проектная методика как средство формирования иноязычной компетенции. - <http://www.paula-shop.com/mod/shop/product@/23132>
5. Щукина А.П. Интенсивные методы обучения иностранным языкам: Учебное пособие. – М., 2007.
6. Щукин А.П. Обучение иностранным языкам: Теория и практика. Изд. 3-е. – М., 2007.
7. Nuclear Myths erupt in Japan. – <http://www.crikllly.com.au/2011/03/14/nuclear-myths-erupt-in-japans-post-quake-conf...> 28.03.2011.
8. Nuclear Power – http://en.wikipedia.org/wiki/Nuclear_Power, 28.03.2011.
9. RBTN. Ru: Fukushima Chernobyl Syndrome – <http://www.anti-atom.ru/ab/node/2134>.

ПРОЕКТНО-ХУДОЖНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ХГФ

УДК 31. 015. 31: 378. 633. 7

Сергіонова Е.Н.

У статті виявлені можливості здійснення розвиваючого аспекту учбово-виховного процесу на заняттях ДІМ і дизайну при умові організації його за принципами професійної проектно-художньої діяльності. Визначені необхідні знання, вміння та якості особистості майбутнього педагога, здатного керувати учбово-творчою роботою дітей.

Ключові слова: проектно-художня діяльність; розвиваючий аспект навчання; декоративно-прикладне мистецтво і дизайн.

ПРОЕКТНО-ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПОДХОД К ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕБНО-ТВОРЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СТУДЕНТОВ ХГФ

Сергионова Э. Н.

В статье выявлены возможности осуществления развивающего аспекта учебно-воспитательного процесса на занятиях ДПИ и дизайна при условии его организации с учетом основных принципов профессиональной проектно-художественной деятельности. Определены необходимые знания, умения и качества личности будущего педагога, способного управлять учебно-творческой работой детей.

Ключевые слова: проектно-художественная деятельность; развивающий аспект обучения; декоративно-прикладное искусство и дизайн.